

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

НАШ ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС – 33545

100 РОКІВ ПОВСТАННЮ ПРОТИ РОСІЙСЬКИХ ОКУПАНТІВ

Історичний клуб "Холодний Яр" пропонує відзначити бойовий ювілей 14 квітня в Холодному Яру, де в 1919 р. почалося всенародне повстання. Закликаємо козацтво ВО "Свобода", "Право сектору", "Національного корпусу", Січ-14, інших патріотичних організацій, ветеранів-козаків українсько-російської війни на Донбасі, делегації бойових підрозділів ЗСУ та Національної гвардії зібратися 14 квітня в Холодному Яру, вшанувати наших пращів, які 100 років тому підняли всенародне повстання проти ненависної московської влади.

Перші виступи проти "соввласті" на Холодноярщині почалися в березні 1919 р., зокрема в селах довкола ст. Цибулеве. Большевики одразу нарекли повстання "контрреволюційним" і вислали зі Сміли "каральний загін" зі складу 1-го ескадрону 1-го советського полку під команду "тов. Шестака".

30 березня Чигиринський ревком (у протоколі № 59) зазначив, що в районі Цибулевого, у селах Михайлівці й Красносіллі, "контрреволюційні сили" мають "багато зброї", зокрема кулемети і рушниці, й проти них необхідно терміново "принять надлежащие меры".

На "придушення всіляких проти-советських виступів" совлада кинула на Чигиринщину й 1-й батальйон т. зв. Червоного козацтва зі штабом у Старій Осоті. На кінець лютого в його складі було 1095 башкибузуків, які мали "900 рушниць, 12 кулеметів і 3 гармати".

У квітні повстанський загін вивив червоних з Оситняжки і Капітанівського заводу. До повстанців приєдналося 6 сіл. А в Мельниках та Головкивці "вспыхнуло восстание кулаков".

6 квітня голова Чигиринського військово-революційного комітету М. Брайко оптимістично сповідав командира Чигиринського радянського полку, що "благодаря оставшимся войскам удалось подавить контр-революционное выступление в уезде".

Цієї повстанської весни Брайко ще не раз буде брехати про придушення повстань.

А повстання ширилося. Головний отаман Холодного Яру Василь Чучупак оголосив мобілізацію.

Повстання "проти комуні та Совітської влади за самостійність" почалося 10, 11, 12 квітня 1919 року.

Представник окупаційної влади Ястремський 14 квітня відправив Чигиринському повітовому виконкому телефонограму такого змісту: "Аресты и шомпола не действуют, и я в силу необходимости принужден буду расстреливать".

25 квітня отаман Григор'єв визволив Єлисаветград, а 27 квітня сотня невідомих повстанців наскочила на м-ко Златопіль.

Почалися погром советських органів влади та масові вбивства

членів військових продовольчих комісій. Большевик Н. Бобрищев так описував грозову ауру в Єлисаветграді: "1 мая с утра началась демонстрация, в которой принимал участие весь город... Войска Григорьева также принимали участие в демонстрации и на приветствия отвечали: «Слава Украине!»".

7 травня 1919 р. у Єлисаветграді Матвій Григор'єв проголосив Універсал. "Народе український! Народе змучений!... звертався Головний отаман Херсонщини і Таврії. – Тобі насильницьки нав'язують комуну, чрезвычайку й комісарів із Московської «обжорки»... Народе український! Бери владу в свої руки. Хай не буде диктатури ні окремої особи, ні партії... Геть політичних спекулянтів! Геть насильство справа, геть насильство зліва! Хай живе влада народу України!.. Борітеся – поборете!.."

Гаслами повстання стали: "Геть ЧК!" і "Вся влада Радам, але не партіям".

Найважливішим пунктом універсалу було забезпечення провідного становища українців у своїй державі: їм мало належати 80 % місць – згідно з пропорційним складом населення в радах.

Український народ з ентузіазмом відгукнувся на заклик скинути ненависне ярмо московської комуні. За короткий час Григор'єв вимів "радімих" з Катеринослава, Миколаєва, Херсона, Кременчука, Черкаса, Чигирина, Новомиргорода, виставив соввласть зі станцій Бобринської, Знамянки, Трепівки, Хирівки, Цвіткове, Помічної, Довгинцевої, П'ятихаток, багатьох інших населених пунктів та станцій. У визволених містах скликалися з'їзди рад, які утверджували нову владу.

Антиросійське повстання охопило Херсонську, Катеринославську, Подільську, частини Київської та Полтавської губерній. Усе нові й нові міста виганяли московську комуну: повстанці ввійшли до Кривого Рогу, Олександрівська, Олександрії, Корсуня, до Нижньодніпровська, Кобеляк, Могилева-Подільського, Шполи, Гайсина, Христинівки, Брацлава, Літина, до Вінниці, Золотоноші, Медвина.

Комісар 2-ї армії большевицької Росії Вишневецький зазначав: "Рабочие Єлисаветграда встречали красные войска с оружием в руках. Крестьяне обеспечивали Григорьева продовольствием и добровольно приносили ему тысячи пудов хлеба. Желających вступить в ряды войска Григорьева было столько, что у него не хватало оружия. Деревни встречали [красные] отряды ружейным и пулеметным огнем... Главный лозунг Григорьева – «Долой ЧК!» – встречает отклик по всей территории Украины".

До повстання приєднались і червоноармійці Чигиринського гарнізону: 11 травня вони виступили проти місцевої влади, розгромивши ЧК.

11 – 12 травня до Чигирина увійшов григор'євський загін Я. Вівчаренка. 200 козаків і старшин, які відчували запах перемоги! Вівчаренко наказав "всю Чрезвычайку, а також Председателя і його товариша, Большевиків комуністів в тюрму зачинити".

"Контрреволюционери підняли високо свої голови, – із сумом писав голова Чигиринського повітового виконкому товариш Брайко, – і розігнаний раніше Чучупака знов став організувати банду, і в той час Радянські війська підспіли і вибили його з Черкаса і, постидно біжучи з 2½ тисячною бандою Григорівців, захопив знову Чигирин, і тут уже така кількість війська не могла здержати його і відступила в ліс з гарматою і видержала в с. Яничі сутковий бій..."

Тобто так "били" Чучупаку, що він знову "захопив Чигирин", змусивши большевиків тікати до лісу та вести кругову оборону!

Далі Брайко розповів про те, як загін григор'євців виступив із Чигирина "в так званий Холодний Яр, в ліс, і туди стали згуртовуватися всі контр-революційні сили, в тім числі і всі бувші заарештовані і випущені ними елементи, де згуртувалось їх тисяч до 3-х..."

Холодний Яр став центром повстансько-революційних сил!

У повстанні відіграв значну роль і григор'євський командир, колишній осавул Кубанського війська Федір Уваров. Його частина визволила від большевицької влади кілька міст і станцій... Відділ Уварова нараховував до тисячі осіб.

15 травня панцирний потяг Уварова повів наступ на Черкаси, а дві сотні добірної кінноти хороброго кубанця з протилежного боку несподівано увірвалися до Черкаса.

3 представників окупаційної влади мало кому вдалося втекти. 1-й комуністичний батальйон кинувся тікати до лісу. Та не добіг – уварівська кіннота вирубала його майже вщент. 1-й советський полк, який відступав до мостів, теж було розбито. А 2-й полк, сформований із насильно мобілізованих українських селян, частково розбігся, частково приєднався до повстанців.

Ось як описував цей день комісар Другої бригади Дніпровської військової флотилії Грибан:

"...Чрезвычайка, военком и исполком спешно эвакуировались. В городе большое волнение. Наши части в панике стали бежать на окраину города к стратегическому и железнодорожному мостам. Незначительные части григорьевцев, отрезав левый фланг наших частей, произвели страшную панику в городе. С левого фланга убежали только кавалерия и часть пехоты, правый же фланг выкинул белый флаг и сдался целиком... По стратегическому мосту в карьер мчит кавалерия и бежит пехота, не оказывая никакого сопротивления."

Продовження на с. 4

ЖАДАННЯ ФРОНТУ

Вийшло 3-тє видання книжки спогадів з війни на Сході України "Жадання фронту" Марка Мельника-Вирія".

Кожен розділ книги Марка Мельника притягає читача до подій буремних років та садить його за стіл задля проведення напруженої очної ставки. Кожного, хто пропустив хроніку Майдану та фронту, працюючи в цей час із сапкою на горі, вони наздоженуть сюжетною лінією цієї книги та ледь не насильницьким способом змусять резонувати із собою (насильство майже ніколи не є знаменником добра, але дуже часто стає передмовою справедливості). Втім, той, хто і без того виявився співпричетним до зазначеного етапу історії, легко упізнає в епізодах оповіді власне дзеркальне відображення, що виявиться неабияким сюрпризом Доли.

"Жадання фронту" вибудовано з цеглинок невігядливих і присутніх речень. Вони спрощують розуміння анатомії війни та постають у барвах особистих пригод. Загальна композиція твору подібна гостросюжетній прогулянці канатом між життям і смертю, протягнутим на сьомому небі доленосних ризи-

ків. Але не існує іншого шляху від людини до Особистості, аніж той, що пролігає через форсування найвищих небезпек життя... Так само, як і неможливо сягнути істинної свободи за периметром ризиків. І сторінки цього твору – підтвердження викладеним вище тезам.

Дмитро САВЧЕНКО

Від редакції. Параметри книжки: 160 с., тверда обкладинка, лясе, формат А5, ч/б ілюстрації. Можна замовити в інтернет-книгарні видавця Марка Мельника: markbook.com Ціна 95,00 грн.

НІНА КРАГАВИЦЬКА І СОНЯ ЯРОШИНСЬКА

День 6 березня [1918 р.] був пам'ятним днем для Глухова. Большевики окупили тоді місто, а по довший гарматній канонаді кинули в наступ озвірілі ватаги матросів і випущеної з тюрми гололи з метою відібрати назад Глухів, який захопили (визволили. – Ред.) українські війська.

Місто боронило тоді 300 козаків 175-го Батурицького полку, які скорострільним та гарматним вогнем декілька разів відбили наступи. Але ворог був відсятеро сильніший. Українські вояки бачили, що не буде їм пощади, коли червоні добудуть Глухів, тож боролись до останнього. З хвилини на хвилину меншало їх у цій борні. Багато поранених без допомоги лежало на боєвищі, а кров стікала з них струй-

ками на землю. Місцевий санітарний відділ, що мав піклуватися раненими, заховався Бог вість куди, боячись пімсти червоних.

Аж тут серед цього жахливого клекла, гуку, тріскоту являється дві сестриці-жалібниці – студентка Ніна Крагавицька і семінаристка Соня Ярошинська. Підбігають до ранених, виймають газові перев'язки, перев'язують рани та серед найбільшої небезпеки пораються аж до пізньої ночі.

Вночі червоні вдерлися в місто і почалась пекольна гульня – погром і різня, в якій згинulo багато глухівського населення, а з ним і обидві героїні, хоча не лише людські почування, але й міжнародні закони кажуть зберігати тих, що несуть самаритянську поміч раненим у бою. Нехай бодай ця невеличка згадка очевидця, який був тоді в Глухові як австрійський полонений, вшанує пам'ять тих двох мучениць за волю України.

Лько РОГАТИНСЬКИЙ

Дж.: Коваль Р., Моренець В., Юзич Ю. Сумщина в боротьбі. Біографії, історії, спогади. – Київ: Історичний клуб "Холодний Яр", в-во "Орієнтир", 2017. – С. 140.

Особливості мови збережено.

ЗНОВ ОЖИВАЄ ГАЙДАМАЦЬКИЙ КРАЙ

Холодний Яр – дітей своїх стрічай, Вони вже йдуть – красиві і веселині. Гримить високо "Слава Україні!", Знов оживає гайдамацький край.

Уславлених батьків розлучені сини Шикуються пред пам'яттю незламних. Вони свою уже здобули славу – В кривавих битвах вічної війни.

Пророчення Тарасове збулось, Вогонь новий несамовито віє. Вшануймо тих, хто згинув за Україну, Народне море Яром розлилось.

Холодноярським отаманам – слава! І вічна пам'ять браттям-гайдамакам. Низький уклін Залізняка і Чучупакам, Жива Україна, жива і їхня справа.

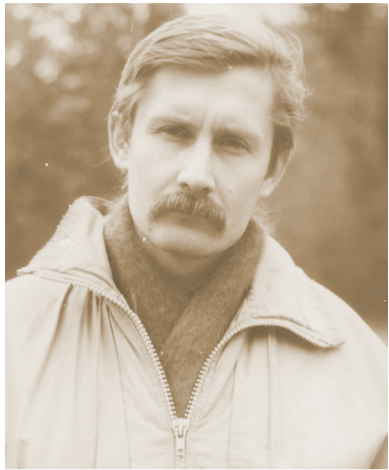
Підем, брати, освятимо ножі Та й поженемо ворогів всіх геть. Незмінне гасло – "Воля або смерть" – Нас надихне у праведній борні.

Валерій МАРТИШКО м. Бориспіль

ПЕРШЕ ВШАНУВАННЯ КРУТЯНЦІВ

19 БЕРЕЗНЯ 2019 Р. ВИПОВНЮЄТЬСЯ 30 РОКІВ ВІД ПЕРШОГО ВШАНУВАННЯ КРУТЯНЦІВ

– А причьом здесь я? – говорив він. – Пусть он вас вешает, но я причьом?

Товариство відтягло Шевченка. Люди, врешті, прийшли не битися, а покласти квіти. Але куди?! За радянської влади від могили і сліду не залишилося.

Ліворуч алеї, що вела до паркового павільйону (тепер тут церква УГКЦ. – Ред.), встали табличку, на синьому тлі якої жовтими літерами було написано:

Тут, на Аскольдовому цвинтарі, були поховані білці Студентського куреня Сінових Стрільців, що загинули, захищаючи Київ і справедливість у 1918 р.

19 березня 1989 р., о 14-й годині, не дочекавшись завершення мітингу біля Республіканського стадіону, я пішов на Аскольдову могилу вшанувати загиблих у січні 1918 р. під станцією Крути студентів Київського університету. Організатори – хлопці з “Громади” за підтримки Української гелісінкської спілки та Української народно-демократичної партії. Зібралось зо три десятки активістів, може, більше.

Чи не першим прийшов чоловік з телекамерою. Він мав завдання – звичайно ж, від КГБ – зафіксувати цю знаменну подію та виявити учасників.

– О, вже знімає, – кинув недоброзичливо голова Київської філії УГС Олесь Шевченко, – зачекайте, хлопці, я йому зараз щось скажу.

Кілька чоловіків на чолі з Олегом Шевченком підійшли до кінооператора.

– На одному з мітингів, де я фотографував, – звернувся Олесь Євгенович до нього, – до мене підскочив один гебіст і закричав: “Я тебе пофотографую! Повешу головою вниз, тогда нафотографируешь...”

Оператор прикрив плечем камеру.

– Тож по якому праву ви маєте право мене фотографувати?! – наступав Олесь Шевченко.

За ним мовчки насувалися активісти.

“Документаліст” задкував, прикриваючи камеру.

На землю покладено голубу стрічку. Перпендикулярно була пришта з жовта стрічка. По два боки імпровізованого жовто-блакитного хреста горіли свічки.

На символічну могилу лягли жовті нарциси і сині фіалки. Дмитро Корчинський виголосив коротеньку промову про героїв Крут. Після хвилини мовчання ми заспівали “Ще не вмерла України”.

“Кінодокументаліст”, осмілівши, підсунувся. Він змінював ракурс, підходив зовсім близько, потім задкував, сунув праворуч, давав загальний план, потім портрети. Здавалося, він перепробував усі ракурси, хіба що не лягав на землю.

Оператор старався. Він був добросовісний хлопець.

У той день уперше, разом з іншими активістами, я співав (у щільному оточенні кагебістів та міліціонерів) національний гімн “Ще не вмерла України...”. Ще рік-два тому за його публічне виконання могли й ув’язнити. Та й зараз це вважалося криміналом.

Це була важлива подія в моєму житті – я переступив межу страху перед КГБ.

Коли співаеш гімн серед кількох сотень людей на установчій конференції, наприклад, Товариства української мови – це одне, а тут, в оточенні ментів і гебістів, перед гебістською телекамерою, – зовсім інше.

Потім заспівали Тараса Шевченка.

Був серед нас і Тарас Компаніченко... [Про це я довідався від

Тараса 10 лютого 2018 р., під час вшанування Костя Блакитного, командира Степової дивізії. – Р. К.]

Я відійшов від громади, ходив алеями, спостерігав за діями міліції. Спочатку серед нас схвилювано метушився лише один міліціонер. Він розгублено вигукував: “Уберіте цвєти, уберіте немедленно цвєти!”. Тепер їх було з десяток. Вистачало й одягнених у цивільне оперативників. Один з ментів, розставивши ноги і поклавши руки на сраку, з викликом спостерігав. Мовляв, я всіх бачу! “Ох і больно будет!”

У долонях зрадник тримав портативну рацію і нервово натискав кнопку.

Підійшов бандурист. Полилася українська дума про турецьку неволю...

За півгодини з’явився ще один бандурист із довгими сивими козацькими вусами. Його гучний голос був надзвичайно мелодійний.

Буде добре запорожцям
І під турком жить...
Зарізали брата...
Кров’ю брата напились...

Раптом підїхало декілька автобусів з екскурсантами...

Ментам це не сподобалося. Тепер вони поводитися не так нахабно. Мусили вважати на свідків.

Показуючи на символічну могилу, я запитав в “охоронця порядку”:

– Очевидно, це вночі приберуть?

– А пачему ночью? – здивувався той. – Сейчас же і уберьом... Как только разойдетесь.

Екскурсанти сторожко ходили між нами, уважно прислухались та придивлялись, намагаючись збагнути, що тут відбувається...

[Уже значно пізніше я дізнався, що саме в цей день, 19 березня 1989 р., у США закінчив свій земний шлях Головний отаман Холодного Яру Іван Лютий-Лютенко – герой моїх майбутніх книг. Може, саме від нього я й прийняв естафету покоління УНР, та ще й на Аскольдовій могилі?!]

Роман КОВАЛЬ
Київ, 1989 р.
3 книги “Здолати Росію”.

ВШАНУВАННЯ ПАМ’ЯТІ ЗЕМЛЯКІВ

9 лютого 1923 р. в Лук’янівській в’язниці підняли повстання засуджені до розстрілу отамани та козаки Холодного Яру, Чорного лісу і Київщини, старшини Армії УНР та Січових стрільців. У ході чотиригодинного бою загинуло 38 осіб, серед них і наш земляк Григорій Олійник, найвідданіший козак отамана Гайового.

16 лютого ц. р. у Княжицькій сільській раді відбувся вечір пам’яті полеглих в Лук’янівській тюрмі. Його організували Княжицька сільрада, сільська бібліотека та Історичний клуб “Холодний Яр”. Участь у вшануванні взяли родичі героїв, зокрема й нащадки загиблого в Лук’янівській в’язниці Григорія Олійника, учні Княжицької ЗОШ, громадські діячі.

До присутніх звернувся Княжицький сільський голова Олена Шинкаренко, завідувачка сільської бібліотеки Любов Дудич, члени Історичного клубу “Холодний Яр” Владислав Карпенко і Людмила Гребенюк.

Григорій Андрійович Олійник народився в 1903 р. у Княжичах у селянській сім’ї Андрія Івановича Олійника та Лукії Парфентівни Булавинець. У 9 років залишився сиротою. Старший брат Федір загинув на Першій світовій. Григорій навчався в Боярській школі бджільництва, садівництва та горючництва. 17-річним юнаком разом із 15 односельцями вступив до загону Гайового, був розвідником і зв’язковим.

Немало наших земляків загинуло в боротьбі, серед них і Григорій Олійник.

Тривалий час Григорія вдало не хотіла реабілітувати. Його справу прокурори розглядали тричі: у січні 1989 р., липні 1994 р. та в жовтні 2016 року.

З клопотанням про реабілітацію односельця до Генерального прокурора України Юрія Луценка зверталися княжицький сільський голова Олена Шинкаренко, депутати сільської ради та президент Історичного клубу “Холодний Яр” Роман Коваль.

І ось нарешті 14 грудня 2016 р. суд за поданням прокурора Київської області реабілітував отамана Гайового і козака-повстанця Гри-

горія Олійника. Суд встановив, що вирок трибуналу вказує на те, що наші земляки “засуджені за боротьбу, в тому числі і збройну, проти радянської влади, за прагнення створення незалежної Української держави, за участь у збройних загонах Української Народної Республіки та інші дії, які стверджують їхню участь у боротьбі за незалежність України”.

Пошуки рідних Григорія Олійника тривали більше року, – під час слідства він говорив мало, а прізвище Олійник у Княжичах поширене. Я опитала кожную родину з прізвищем Олійник, але Андрієвих родичів ніяк не могла знайти. І все ж завдяки небайдужим односельцям, зокрема Василю Василіві Ніколаєвській, вдалося відшукати посвідку особи, видану в 1948 р. Степанові Андрійовичу Олійнику. Далі – пошуки в Центральному державному історичному архіві України, завідувач відділу якого Ярослав Бульбонюк доклав чималих зусиль до встановлення даних про родину героя. Особливо хотілося б відзначити внесок у цю справу краєзнавців Романа Ковалю та Владислава Карпенка.

Ми не знаємо, де могили наших славетних земляків – останнього отамана Київщини Пилипа Дранника-Косаря та найвідданішого козака отамана Гайового Григорія Олійника, але ж місце їхнього вшанування мусить бути! Тому місцева влада та небайдужі односельці встановили пам’ятник та проклали Алею героїв у Сквері героїв. Навесні висадимо дерева, а на в’їзді до с. Княжичів встановимо білборд із відповідним написом.

Ми пам’ятаємо слова Романа Ковалю, виголошені ним на зустрічі у Княжичах 16 вересня 2016 року: “Княжичі були створені в добу Русі як фортеця, а першими мешканцями Княжичів були воїни. Найкраще вшанувати своїх пращурів плеканням воляцького духу в дітей, які народжуються в цьому селі. Слава Україні та її воїновичим дітям!”

Людмила ГРЕБЕНЮК, козачка Історичного клубу “Холодний Яр”, депутат Княжицької сільської ради

“ХІБА Ж ЦЕ СПРАВЕДЛИВО?”

27 січня о 7-й ранку увімкнула 1-й канал Українського радіо. Протягом цілого дня (вимкнула о 20-й) щогодини, у новинах, повідомлялося про річницю Голокосту. Якби ж так наполодевало радіо висвітлювало трагедію Голодомору українського народу!

Ось мій спогад про ті страшні дні. Первомайськ, весна 1933 року. Город не копаний, нічого не посаджено і не посяно. Весь заріс бур’яном і дерезою. Мені йшов четвертий рік, а братові Феліксіві – сьомий. Ми ходили по городу, зривали листочки трави і клали до рота. Якщо листочок не мав неприємного запаху або смаку, з’їдали його, а травинки зривали і складали в пучечки, які потім несли мамі.

Ніби це було вчора. Бачу, як мама виходить із хати, йде до лавки, що стоїть під хатою, спіраючись правою рукою на стіну. На лівій тримає Юрасика, якого народила декілька днів тому – 22 квітня. Кладемо пучечки трави на лавку. Мама їсть траву і годує грудьми дитя. Я дивлюсь на маму і кажу їй, що в неї ноги як у слоника, що на малюнку у книжці. Мама сумно усміхається, гладить мене по голівці, приказуючи, що я дуже спостережлива...

І тільки в 1947 р., під час третьої голодовки, організованої Москвою, вона скаже, що в 33-му вона опухла від голоду, тому й ноги в неї були “як у слоника”.

У середині 1950-х рр. у Первомайську, де ми жили, відкрився ювелірний магазин. Відвідавши його, мама сказала, що хотіла побачити такі серезки, які були в неї ще

в 1933-му і вона дала їх своїй мамі Соні, а та віднесла разом зі своєю обручкою в Торсгин, перед тим як мама мала народити Юрка. Я бачила, як мамі важко згадувати про це, тому тільки запитала, навіщо вона так зробила. І мама відповіла: “Щоб вижити”.

Так люди за безцінь віддавали дороги – і пам’ятні! – речі, щоб вижити, а євреї в Торсгинах озолочувались.

Тепер ми в Україні відзначаємо жертви Голокосту, а кнесет Держави Ізраїль досі не визнав факту геноциду українського народу.

Хіба ж це справедливо?

Тамара ЗДОРОВЕЦЬКА, 1930 р. н.

ЛИСТИ, ЛИСТИ...

Про забутих борців

Рекомендую друзям

Друзі! Настійливо рекомендую книгу Романа Ковалю “Здолати Росію”. Це збірка публіцистичних статей, написаних у 1980 – 1990-х роках, погляд із середини на тогочасні політичні пертурбації, оцінка доленосних для країни подій безпосереднім активним учасником. Я й сама брала участь у багатьох згаданих акціях, але книга дає можливість побачити все у дещо іншому ракурсі, довідатися про факти, про які ми, учасники, навіть гадки не мали... Книжка дуже корисна, пізнавальна, це жива наша новітня історія. Придбайте – не пожалкуєте!

Наталія СТУС

Микола ШИЛО

ЦВІТНЯНСЬКИМ ДІДАМ КАРБАЛІ ТА ХМАРІ – НАША ЛЮБОВ!

26 березня Олександріві Ромашенку-Карбалі виповнюється 80 років. Народився він 1939 року в с. Цвітному – на батьківщині Пилипа Хмари. Батько ювіляра Павло допомагав отаманові – годував та переховував його козаків, може, й сам брав участь в акціях, але про це синові не розповідав.

Дядько, Федосій Арехтович Бойко, 1890 р. н., гончар, був у загоні Хмари. Це саме про таких гончарів розповідав Юрій Горліс-Горський: “Цвітнянські гончарі роз’возили кіньми свої виробни на продаж по теренах Київської, Херсонської, Полтавської губерній, заїжджали аж на Поділля, водночас виконуючи роль розвідників”. За свою любов до України Федосій Бойко був репресований Москвою. Його фотографію мені подарував пан Олександр, і портрет цвітнянського повстанця із сумними очима є в моїй експозиції. Я з ними весь час контактую, бо він – як не станеш – дивиться тобі проникливо у вічі.

Олександр Ромашенко щиро допомагав Юркові Хмарі, нащадкові отамана, у встановленні цвітнянського монумента на пам’ять

про Пилипа Хмару та його козацтво. Неодноразово жертвував на організацію вшанування героїв Холодного Яру. Вже 20 літ передплачує “Незбориму націю”, тобто є нашим однодумцем, вірним другом. Йому дороге те, що й мені. Називає він себе Карбалою. Каже, щоб і ми його так називали. Ми слухаємося.

На зимового Миколи в нього гостював Володимир Вознюк зі своїм сином Володею. Дід Карбала сказав малому: “Не вір у діда Мороза, не вір у Святого Миколая. А вір у діда Карбалу!”

І я вірю в діда Карбалу. І люблю його! І Юрка Хмару!

10 червня 2011 р. дід Карбала під час вшанування отамана Хмари у Цвітному сказав, що хоче померти членом Історичного клубу “Холодний Яр”, тож і подав заяву до нашого товариства. Вважаємо його і Юрка Хмару почесними козаками Історичного клубу “Холодний Яр” від дня заснування, адже десь 1997 року ми й потоваришували.

Дід Карбала гостинний і щедрий, і ми – та й чорні запорожці теж! – не раз відчули це. Через чорних запорожців дід Карбала взимку передавав дрова до Києва на Майдан. А мені подарував кілька цвітнянських глечиків та баранчика, який стоїть на моєму робочому столі, весь час нагадуючи про Цвітне та її славних людей.

Дід Карбала – душа щира, все щось хоче зробити для України. Ніяких вигод для себе не шукає, тільки віддає. Щороку жертвує на вшанування холодноярських героїв значну частину своєї мізерної пенсії. Те саме можна сказати і про Юрка Хмару. Як поговорити із ними, ніби води з криниці нап’єшся! І серце наповнюється радістю, що такі діди є по селах. Юркові Хмарі 18 березня має виповнитися 81 років, тож готові і його обійняти-привітати!

Цвітне – козацьке село, входило до земель Війська Запорозького, тобто Української держави.

Жителі його не знали панщини. У середині XVII ст. тут жили реєстрові козаки, які брали участь у походах Богдана Хмельницького. У 1740 – 1760 рр. Цвітне стало одним із центрів формування гайдамацьких загонів під керівництвом отамана Семена Нежового.

На старості дід Карбала відстриг собі чуба і з радістю покаже його нам – щоб ми не забували, що він козацького роду.

Отож щиро вітаємо наших цвітнянських дідів-запорожців Юрка і Сашка з поважними роками, вклоняємося і бажаємо ще багато літ в Українській Україні.

З роси і води, дорогі наші запорожці!

Від імені Історичного клубу “Холодний Яр” і газети “Незборима нація”

Роман КОВАЛЬ

На світлинах – дід Карбала та Юрко Хмара, члени Історичного клубу “Холодний Яр”.

Холодний Яр
ІСТОРИЧНИЙ КЛУБ

ІСТОРИЧНИЙ КЛУБ "ХОЛОДНИЙ ЯР" РЕКОМЕНДУЄ ВІДЗНАЧАТИ ТАКІ ДАТИ

3 березня 1939 р. в московській катівні загинув Гриць КОССАК, командир III корпусу УГА.

3 березня 2014 р. помер Артем МАЗУР, чотовий 9-ї чоти 15-ї сотні самооборони Майдану. Смертельно поранений осколками гранати в голову в Маріїнському парку 18 лютого. Був ще по-звірячому побитий, дістав відкриту черепно-мозкову травму. Помер, не приходячи до тями. 4 березня з героєм попрощались на Майдані Незалежності. Герой України.

3 березня 2014 р. росіяни закатували до смерті Решата АМЕТОВА, кримського татарина, учасника антивоєнного мітингу 3 березня в Сімферополі. У цей же день ходив до военкомату, де намагався записати до української армії у зв'язку з мобілізацією. Тіло з ознаками насильницької смерті знайдене 15 березня в с. Земляничному Білогорського р-ну АР Крим. Герой України.

6 березня 1974 р. народився Ігор ПАЩЕНКО, мінометник 3-го мінометного розрахунку 1-го взводу 3-ї мінометної батареї 3-го Окремого аеромобільного батальйону 80-ї Окремої аеромобільної бригади ЗСУ. Помер 4 листопада 2017 р. після тривалої хвороби, яка стала наслідком контузії.

7 березня 1969 р. помер Ларіон АДАМ, вояк 3-ї Залізної дивізії, член Товариства колишніх вояків Армії УНР, голова Української громади в м. Труа (Франція).

8 березня 1919 р. в с. Легедзиному, тепер Уманського району Черкаської області, більшовики закатували хорунжого ЯНСОНА, командира 2-ї сотні 1-го куреня 2-го Запорозького полку ім. Янки Кармелюка.

9 березня 1814 р. народився Тарас ШЕВЧЕНКО.

9 березня 1894 р. народився Роман СУШКО, командир куреня УСС,

курень 1-го полку Київських СС та 11-ї пішої дивізії корпусу Січових стрільців, крайовий командант УВО в Західній Україні, член проводу ПУН, командир Українського легіону Вермахту.

10 березня 2014 р. упокоїлася козачка Морської сотні самооборони Майдану Ольга БУРА. На Майдані поранила руку. Померла через зараження крові. Герой України.

12 березня 1894 р. народився САВДИК, вояк УГА, командир 2-го саперного куреня дивізії "Галичина".

12 березня 2014 р. помер Василь АКСЕНИН, учасник Національної революції 2013 – 2014 рр., Герой Небесної сотні, Герой України.

13 березня 1979 р. народився Микола МІНЬКО, старший стрілець-снайпер 24-ї Окремої механізованої бригади. Загинув 6 квітня 2015 р. під час виконання службових обов'язків.

14 березня 1879 р. народився Федір ГУДИМА, командир 4-го Сірого полку Армії УНР, начальник нагородної частини штабу Армії УНР.

16 березня 1894 р. народився Юрій ДАРАГАН, поет, сотник Армії УНР.

17 березня 1874 р. народився Августин ВОЛОШИН, Президент Карпатської України.

18 березня 2014 р. вночі "тітушки" палицями забили на смерть козака Залізної сотні самооборони Майдану Тимофія СТЕБІЛЬОВА.

19 березня 1974 р. народився Олександр БАЛЮК, учасник Євромайдану, Герой України.

19 березня 1989 р. помер Іван ЛЮТІЙ-ЛЮТЕНКО, сотник Армії УНР, звенигородський отаман, меценат, кооператор, діяч УАПЦ, директор Кооперативного союзу (м. Холм), президент фірми "Вікінг" (США), автор спогадів про Визвольну боротьбу.

20 березня 1639 р. у світ приїшов Гетьман України Іван МАЗЕПА.

21 березня 1899 р. народився Кость ГРИГОРОВИЧ, повстанець, поручник артилерії Армії УНР, помічник командира бронепотяга "Кармелюк", командир бронепотяга "Запорожець", автор спогаду "Історія бронепотяга «Запорожець»".

22 березня 1889 р. народився Василь БУРИМІВ, сотник 5-ї Херсонської дивізії Армії УНР.

22 березня 1994 р. народився Юрій КОЛЕСНИК, стрілець-зенітник 28-ї Окремої механізованої бригади, онук Володимира Колесника, вояка УПА.

23 березня 2014 р. помер Петро ГАДЖА, козак 8-ї сотні самооборони Майдану, Герой України.

24 березня 1969 р. помер Ярослав СЕНЧИНА, січовий стрілець, чотар УГА, старшина дивізії "Галичина", вчитель.

24 березня 1994 р. помер Григорій ЛОМИКОВСЬКИЙ, стрілець УГА і дивізії "Галичина".

25 березня 1994 р. народився Владислав ДЮСОВ-"ДЮШЕБ", добровольець батальйону ОУН, пізніше полку "Азов", учасник Національної революції 2013 – 2014 рр. Загинув 31 травня 2015 р. Лицар ордена "За мужність" III ст.

26 березня 1664 р. поляки розстріляли Івана ВИГОВСЬКОГО.

31 березня 1894 р. народився Петро МАКАРЕВИЧ, старшина Армії УНР, поручник дивізії "Галичина".

31 березня 1944 р. загинув від куль польських терористів Михайло ПОГОТОВКО, льотчик 1-го Українського авіаційного загону Гайдамацького коша Слободської України, підполковник Армії УНР, керівник Варшавського окружного відділу Українського допомогового комітету.

ПІСНЯ ПРО ВИЗВОЛЕННЯ КИЄВА У ТРАВНІ 1920 Р.

10 лютого 2019 р. пізно ввечері Тарас Компаніченко з дружиною Ніною (мамою чотирьох чудових дітей!) завітали до мене. Наша зустріч затягнулася далеко за північ.

Це був бенкет радісного спілкування! Я записав 8 Тарасових пісень. Одна з них народилася в той день. Ще вранці я вислав Тарасові в месенджер вірш "Інтернаціонал по-новому", написаний 7 травня 1920 р. – у день визволення Києва українсько-польським військом. Знайшов я вірш у томі № 24 справи "Петлюрівські отамани 1922–25 рр.". Усього у справі 29 томів. Ось текст цього радісного вірша:

Прошай, проклята та убога
Радянська влада – кат катів,
Весь час просили ми у Бога,
Щоб він тебе навк розбив.

І ось прийшов кінець комуні,
Народ повстав за рідний стяг.
Він переміг, свавільний, юний,
І доказав, що ти кістак.

Чуєш, рідні гармати
По "товарищам" б'ють,
"Ще не вмерла..." співають
Вкраїну щиро звуть.

Ми радо скинули кайдани,
В убрання рідне одяглися
І на Богданівським майдані
Тобі, Вкраїно, присяглися.

Тепер наш дух ще більш розквітне,
Минув шалений клятий час,
Коли за все жовто-блакитне
В чека бросали всякий раз.

Бачиш військо як мури?!
Горде військо іде!
Його батько Петлюра
До щастя й слави веде.

м. Київ, 7 травня 1920 р.

Автор свого прізвища не зазначив.

Вивчивши 4 томи справи підполковника Армії УНР Віктора Алексеєва, резидента ППШ Юрка Тютюнника в Києві (томи справи 24 – 27), я, звичайно, звернув увагу на Миколу Афанасьєва, козака 4-ї Київської дивізії в 1919 році, співпрацівника контррозвідки 6-ї Січової дивізії в 1920 р. – саме вона переможно ввійшла 7 травня 1920 р. до Києва.

У 1921 р. Микола Афанасьєв був емісаром Повстансько-партизанського штабу, співпрацівником підполковника В. Алексеєва. Микола – син Самійла Афанасьєва, члена Старої Громади (за Директорії він працював директором департаменту міністерства фінансів уряду). Можливо, Микола Афанасьєв є автором вірша "Інтернаціонал по-новому". Але гарантії нема. Цікаво, що слова цього вірша, принаймні його останню строфу, знав Юрій Липа. Це підтверджує уривок з його повісті "Рубан".

"Від Шембеківських лісів іде частина дібрана, в півкожухах, іде, ходу припечатує, дзвінко виспівує-висвистує, – писав Юрій Липа. – Попереду – старшини коло звиненого прапору, позаду – кулемети на возах. Блищить золота баня собору св. Володимира, блищать сині зірки на золоті староруської Софії, сірі політехніка в садах, а із сімох узгір'їв столиці сади пахнуть. З боку, пробиті в боротьбі за Київ, велетенські димарі Арсеналу зяють.

Іде частина на Хрещатику. Зустріли її червоні патрулі – китайці. Слухають – частина «Інтернаціонал» жваво по-українськи співає. Салютують китайці, дивуються: «Гай, гай, весела частинка!»

Іде частина зі співом угору Михайлівською вулицею. Вулиця крутенька, недарма совіцькі авта вищать, хриплять від тяжкої гори й нечистого спирту. А частина йде легко, червоні написи хлопці читають.

Коло касарень 1-го інтернаціонального полку – знов співають. Вийшли мадяри, слухають, салютують. «Добре, – кажуть, – темпо українське».

Коло штабу армії спиналась частина, вишикувалась, кулемети, певно, до перегляду встановлює. Штабовці до вікон підходили:

– Добра частина, звідки вона зялася? Чи то не поповнення, що мало йти на Козятин? Товаришу політрук, кажіть промову.

– Товаришу політрук, – хтось із міста дENERVУЄТЬСЯ в телефоні, – там коло вас прорвалась частина. Дурні мадяри, естонці й китайці не зрозуміли, що вони співають на мотив «Інтернаціонала». Я зрозумів, що вони співають:

Іде військо, як мури,
За те діло святе;
То наш батько Петлюра
До щастя й волі веде.

– Не деклямуйте мені, товаришу, – відповідає гнівно чорненський політрук, – тепер я й без вас знаю. Ось вони розвинули свій жовто-блакитний прапор. Ось, чуєте? Вони поливають нас із кулеметів, ось вони вдираються до штабу. Ах, дорогий товаришу, прощайте, я чую їх кроки на сходах. Передайте складачам у друкарні Гринблята, що в Мінську, яку кар'єру зробив і як згинув політрук Бурштейн, їхній товариш".

Чому автор назвав свій твір "Інтернаціонал по-новому"? Бо "українсько-польський інтернаціонал" переміг "російсько-латисько-жидівсько-китайський інтернаціонал" більшовицької Росії! У цю перемогу щиро вірив невідомий автор вірша.

Звичайно, що "Інтернаціонал по-новому" мають співати на музику "старого" "Інтернаціоналу". І Тарас Компаніченко в ніч на 11 лютого в моєму храмі вперше виконав цю пісню!

Вітаємо всіх шанувальників української культури та її творців: світла культура нашого народу збагатилася ще на одну чудову історичну пісню!

Слава нашому війську і творцям, які його славлять!

Роман КОВАЛЬ
м. Київ

ПОДВИГ ГАРМАША СЕМИЖЕНКА

8 лютого 2015 р. командир батареї протитанкових ракетних комплексів "Штурм-С" 44-ї артилерійської бригади Олексій Семиженко провів найуспішніший бій протитанкової батареї за всю війну. Виявивши зосередження підрозділів 1-ї мотострілецької бригади 1-го армійського корпусу ЗС РФ, батарея Семиженка з дистанції кількох кілометрів обстріляла російські танки поблизу с. Калинівки. Противник не міг зреагувати – пуск був здійснений з дистанції, з якої що-небудь побачити неможливо, а ракети "Штурм" – надзвуківі.

Капітан Семиженко вніс до журналу бойових дій за 5 – 9 лютого чотири знищених танки й одну БМП. Олексій – чесний і професійний офіцер, він нічого не приписав і нічим не хвастнував, його рапорт підтверджено фотографіями і відео. "Цензор.НЕТ" повідомив Олексієві невідомі йому подробиці бою – згідно з даними противника виявилось, що на рахунок його батареї треба зарахувати ще одну МТЛБ!

З'ясувалося, що саме залпом "Штурмів" 8 лютого 2015 р. знищено Т-72 з одним із найкращих екіпажів найманців – "героя ДНР" Віталія Захарчука (я раніше вважав, що його ліквідували під Новогригорівкою того дня бійці 40-го

батальйону, але виявилось, що його знищила батарея Семиженка). Цей танк зупинився в полі й поповнював боєприпаси з МТЛБ. Українські позиції візуально не проглядалися, здавалося, нічого танкові не загрожує. Але два "Штурми" розірвали Т-72 на шматки, причому детонація знищила й МТЛБ. Фото і відео бойової машини поруч з останками танка зафіксовані в багатьох джерелах. Бійці Семиженка діяли так, що противник навіть не зрозумів, що сталося.

За зразкові дії Олексія Семиженка нагороджено, батарея дістала всі належні премії за знищену техніку. Офіцер і далі служить у Збройних силах України.

Слава!

Юрій БУТУСОВ

ІГОР НАКОНЕЧНИЙ ВІДІЙШОВ ДО НЕБЕСНИХ ЛАВ ХОЛОДНОЯРЦІВ

8 лютого 2019 р. в промисловій зоні м. Авдіївки Донецької обл. під час бойового чергування загинув козак 93-ї Окремої механізованої бригади "Холодний Яр" Ігор Наконечний-"Замок".

Народився він 3 липня 1988 р. в с. Шелудьківці на Харківщині. На початок російсько-української війни із дружиною жили в м. Волновасі Донецької області. 2015 року воював у 72-й ОМБр ім. Чорних запорожців. За віддану службу нагороджений "Знаком пошани" Міністерства оборони України. Потім служив у 28-й ОМБр.

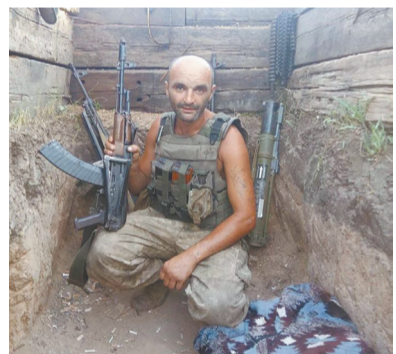
До лав холодноярців прийшов у 2018 р., коли 93-тя бригада воювала в районі його рідної Волновасі. Сказав, що хоче саме в 93-тю, бо захоплюється подвигами і відвагою її бійців.

Залишив у смутку дружину Людмилу і двох донечок.

Вічна слава!

"Незборима нація"

ЧОРНОШЛИЧНИК "САЇД"

Під час виконання бойового завдання біля с. Гладосового 14 січня 2019 р. загинув воїн 72-ї бригади ім. Чорних запорожців молодший сержант Микола Семенюк-"Саїд".

ЩОБ ПОМИТИСЯ, ТРЕБА ПЕРЕМОГТИ

27 березня 1919 р. змучені безупинними боями, не встигнувши навіть помитися в лазні, сірожупанники вирушили на фронт. Виховані а дусі німецького принципу "наказ є наказ", "сірожупанники мовчки, без зайвих балачок і жодного вислову незадоволення, зібралися в похід".

Наступ Ковельської групи почався вранці 28 березня. "З завязотою лютістю кинулися Сірі до бою, бажуючи помститися ворогові, що ліз на українську землю... – писав Василь Прохода, – і поведи за собою інші частини Групи, з яких тільки Кальницький курінь значно допоміг Сірим".

Гарматна батарея Ковшара, отримавши набої, прямою наводкою гатила по польських лавах. Ляхів, попри їхню чисельну перевагу, збили з позицій прямо в Стохід.

Багато вояків було знищено і поранено, ще більше втопилося. У полон потрапило 60 польських жовнів і три старшини. Відбили наші хлопці й ешелон з майном, який поляки недавно захопили у Пінського полку.

"Довго поляки пам'ятали цей бій" – бо боляче було. "Сірих"

Микола воював з 2014 року. Разом з побратимами мужньо та з честю виконував бойові завдання під Старогнатівкою, Авдіївкою та на Світлодарській дузі.

Був душою товариства, завжди міг знайти потрібні слова підтримки, добре знав та вмів виконувати свої обов'язки. Микола всім серцем любив нашу Батьківщину і віддав за неї найдорожче – своє життя.

Микола Семенюк народився на Вінниччині у с/т Брайлові 28 листопада 1973 року.

На нього чекали двоє малих дітей, кохана дружина, брат і батьки. Біль і смуток наповнив їхні серця.

Вічна слава!

Дж.: Незборима нація (Київ). – 2019. – Ч. 3 (397). – С. 3.

Роман КОВАЛЬ
3 книги "Тернистий шлях кубанця Проходи"

Початок на 1 ст.

По залізничному мосту сначала бегали люди, а потом полным ходом проши три наших броневих поезда, тоже без супротивлення... С наступлением темноти наши суда вынуждены были отойти..."

Звільнивши Черкаси, отаман Уваров утримував місто близько тижня. "За цей час до його відділу прилучилося багато шкільної молоді і місцевого населення, – згадував начальник кулеметної чоти повстанського загону Сергій Полікша. – Відділ збільшився до півтори тисячі чоловік, мав 24 кулемети і декілька гармат на потягах".

За цей час червоні, підтягнувши сили, декілька разів намагалися наступати на Черкаси з лівого берега Дніпра, але їхні атаки відбивали.

Далі потяги Уварова рушили в напрямку ст. Бобринської, тепер станція ім. Тараса Шевченка. Діставшись до станції Білозір'я, отаман довідався, що далі залізнична лінія захоплена більшовиками. Тоді він наказав залишити потяги, попусавши гармати. Взв'язи на підводи кулемети, Уваров повів козаків на Чигирин. Дорогою до них приєднався Смілянський кінний повстанський загін сотника Ліхарева.

До Чигирини підійшли непомітно з боку Піщаних кучугурів, що за Тясмином. Стрімкою атакою кінноти захопили міст і увірвалися до колишньої гетьманської столиці.

У Чигирині відділ Уварова стояв два тижні. Населення міста, де було багато свідомої української інтелігенції, ставилося до повстанців прихильно. У Чигирині запанував зразковий порядок. Вечорами в місті грав духовий оркестр повстанців, сформований із добровольців-студентів черкаської гімназії.

Козаки більшовики підтягнули до Чигирини сили, Уваров вирішив відвести свій відділ в околиці Холодного Яру, де безроздільно панував отаман Василь Чучупак.

Дійшли до Медведівки. "Пересуватися далі не можна було, не порозумівшись із місцевою повстанською владою, – згадував учасник подій Сергій Полікша. – В Медведівці збиралась нарада, на яку приїхали представники Холодного Яру з отаманом [Василем] Чучупаком".

Старший за офіцерським званням Федір Уваров став військовим отаманом Холодного Яру, а Василь Чучупак залишився отаманом місцевості з правом вирішального голосу "в справах боротьби".

Відділ Уварова перейшов до Мотриноного монастиря в Холодному Яру.

Для полегшення постачання частину козаків було розташовано в Мельниках і Медведівці. Дві сотні піхоти і кулеметна чота Сергія Полікши розмістилися в Головікві. "Мушу зазначити, – писав пізніше він, – що такого приятного і турботливого відношення населення, як в районі Холодного Яру, я ні до того часу, ні опісля не зустрічав. На Зелені свята школу, в якій я стояв із кулеметниками, буквально заатакували жінки і дівчата, які понаносили і печеного, і вареного – найкращого, що було в них самих. Козаків, частуючи, три дні перетягали з хати до хати".

Незабаром відділ Уварова бився за села Стару і Нову Осоту. Після

впертої бійки москалів відігнали до Олександрівки, де вони сховалися під прикриття бронепотягів. А ось великий бій проти червоних біля ст. Райгород для Уварова склався невдало...

"Становище в [Чигиринському] повіті неспокійне... – продовжував зв'яз Брайко, – кругом позиції. В од-

нім місті банда, котра б'ється проти Радянських військ, складається з 3–4 тисяч, і в другім місті до 1000 чоловік, котрі не сьогодні завтра можуть знову захватити Чигирин..."

"Кругом позиції" означає, що кожне село перетворилося на повстанську твердиню і бої йшли повсюдно.

Цю доповідь голова Чигиринського повітового виконкому Брайко озвучив 6 червня 1919 року, тобто весняне повстання продовжилось влітку.

Про це свідчать і повстанські документи. Так, 4 червня, козаки Холодного Яру провели вдало операцію зі звільнення Осоти. "Бувші там комуністи 5-го Радянського полку разом з другими частинами примушені були у безпорядковій утікати, – читаємо у зведенні інформаційного бюро Холодного Яру від 5 червня 1919 р. – Нами захоплено 2 кулемета, 20 коней, обозну повозку і багато другого військового майна, а також 20 полонених (...) Селянство проти комуні".

А ось фрагмент відозви інформаційного бюро штабу загону Холодного Яру від 4 червня 1919 року. "Брати селяни і козаки! – звертається холодноярці. – Настав час всім кращим синам України, синам волі, синам вільного трудового життя взятися за зброю. Взятися чесними мозолисто натруженими руками, але знайте, що не на грабунки, не на вбивство мирного населення лунає цей заклик, ні, він закликає до боротьби, до самої рішучої боротьби з насильством, з неправдою, з якою прийшли до нас комуністи, які самі робити не хотіли, а прийшли до нас, аби жити нашим трудом, аби зруйнувати все, що було збудовано в нашій житті, що було облите нашим потом і кров'ю. (...) Це ледарі, дармодіи, лидаці, а далі грабіжники, душогуби-розбійники. Отже, брати козаки, селяни, робітники, всі до іднання, до зброї, до тісної організації!"

Хай же справдяться слова нашого незабутнього борця за волю, мученика і пророка Тараса Григоровича Шевченка, який сказав, що «ще дих-

не огнем пичуєм, всім ворогам Холодний Яр». Отже, хто любить спокій, хто любить волю, хто любить свій рідний край, хай зараз же їде козаком до Холодного Яру, хай буде дійсно козаком. Хто має зброю забирай її з собою, хто ж такої не має, але пошуває себе здатним до козацтва, хай їде до нас. Гуртом скоріше здобудемо зброю. Знайте, брати, що Холодний Яр дійсно буде нашим оплотом і він одіб'ється од усіх ворогів. (...) Всі як один до Холодного Яру! Всі за зброю! Всі одностайно станьмо на захист нашого спокію! Всі за народні права".

14 квітня, під час урочистостей у Холодному Яру, будуть вшановані – живі й полеглі – герої українсько-російської війни 2014–2019 рр., зокрема 93-ї Окремої механізованої бригади "Холодний Яр".

Вояцтво осягати зброю і прапори на берегах Гайдамацького ставу.

"Всі як один до Холодного Яру! Всі одностайно станьмо на захист нашого спокію!"

Слава Україні!

Слава героям Холодного Яру!

У понеділок 15 квітня запрошуємо вшанувати братську могилу козаків отамана Чорного Ворона в с. Розумівці, покласти квіти до пам'ятника повстанцям у с. Соснівці, Пилипові Хмарі та його козацтву у с. Цвітній, а також відвідати Гайдамацьку Січ у Цибулево, попити цілощого воли з 300-літньої Гайдамацької криниці у Чорнолісці та покласти квіти на могилу дружини і сина отамана Миколи Кібця-Бондаренка.

Від імені Історичного клубу "Холодний Яр" Роман КОВАЛЬ

#ХолоднийЯр2019 #вшанування #освяти_зброю

На світліні – Василь Чучупака

НАШ КООРДИНАТИ
Роман КОВАЛЬ, голова оргкомітету, kovalroman1@gmail.com 067-726-30-36, 066-211-41-85, (044)-242-47-38. fb: https://www.facebook.com/profile.php?id=100015576614550

Богдан ЛЕГОНЯК, співголова оргкомітету, 095-069-07-74, 096-439-77-42, 047-30-95-33-1 (Медведівський історичний музей), fholidniyayr@ukr.net

Леся ОСТРОВСЬКА, співголова оргкомітету, Dukujhytir2017@gmail.com 067-442-79-64 (вайбер).

Олег КУЦІН, співголова оргкомітету, 067-300-55-15 (вайбер), 099-73-66-707, fb: https://www.facebook.com/KucinOleg?fref=ts kucyno@gmail.com

Валерій МАРТИШКО, співголова оргкомітету, член оргкомітету зі зв'язків з військовими частинами і ветеранськими організаціями, 067-705-22-32, mvi1908@yandex.ua

Марина ХАПЕРСЬКА, скарбник оргкомітету, картка Приватбанку: 5168 7427 1193 6546 (для пожертв на вшанування героїв Холодного Яру), 067-894-68-07, fb: https://www.facebook.com/khaperska.maryna.khaperska@gmail.com

Євген ЛУПАКОВ, співголова оргкомітету, капітан 1-го рангу ВМС України (у запасі), заступник голови СОУ, 067-76-94-734, член оргкомітету зі зв'язків з військовими частинами і ветеранськими організаціями, lupakov@bigmir.net

ЧЕРЕЗ "НОВУ ПОШТУ" МОЖНА ПРИДБАТИ

Книжки можна придбати через "Нову пошту", попередньо переказавши кошти на картку Романа Ковалю у ПриватБанку: 5168 7556 2267 7496.

Переславши гроші, зателефонуйте до редакції.

Повідомлення можна зробити й електронним листом на адресу редакції. Окрім вартості книжки, замовник оплачує й доставку.

Тел. (044) 242-47-38, 067-726-30-36.

"Яків Орел-Гальчевський: боротьба і філософія боротьби" Романа Ковалю – 50 грн.

"Здолати Росію" Романа Ковалю – 170 грн.

"Сумщина в боротьбі" Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича – 175 грн.

"Український календар Визвольної боротьби" Романа Ковалю – 55 грн.

"Отаман Зелений" Романа Ковалю – 70 грн.

"Подєбрідський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 1) – 200 грн.

"Подєбрідський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 2) – 100 грн.

"Отаман Орлик" Романа Ковалю – 60 грн.

"Історія Холодноярської організації" Романа Ковалю – 30 грн.

"Сто історій Визвольної війни" Романа Ковалю – 70 грн.

"Крізь павутиння змосковщення" Романа Ковалю – 60 грн.

"Шевченкіана Михайла Гаврилка" Романа Ковалю – 80 грн.

"Історія України-Русі" Миколи Аркаса – 70 грн.

"Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею" Романа Ковалю – 500 грн.

"Тиха війна Рената Польового" Романа Ковалю – 300 грн.

HTTP://NEZBORYMA-NACIYA.ORG.UA/

У редакції через "Укрпошту" можна придбати такі книги:

(ціну вказано, враховуючи вартість пересилки книг поштою):

"Здолати Росію" Романа Ковалю – 215 грн.

"Сумщина в боротьбі" Р. Ковалю, В. Моренця та Ю. Юзича – 210 грн.

"Яків Орел-Гальчевський: боротьба і філософія боротьби" Романа Ковалю – 75 грн.

"Подєбрідський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 1) – 225 грн.

"Подєбрідський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 2) – 125 грн.

"Український календар Визвольної боротьби" Романа Ковалю – 80 грн.

"Отаман Зелений" Романа Ковалю – 95 грн.

"Історія Холодноярської організації" Романа Ковалю – 55 грн.

"Отаман Орлик" Романа Ковалю – 85 грн.

"Сто історій Визвольної війни" Романа Ковалю – 97 грн.

"Крізь павутиння змосковщення" Романа Ковалю – 90 грн.

"Шевченкіана Михайла Гаврилка" Романа Ковалю – 100 грн.

"Історія України-Русі" Миколи Аркаса (2-ге, краківське, видання) – 95 грн.

"Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею" Романа Ковалю – 550 грн.

"Тиха війна Рената Польового" Романа Ковалю – 350 грн.

Книги можна придбати, попередньо переказавши кошти електронним переказом на ім'я Р. М. Ковалю, вул. Курська, 20, пом. 14, Київ, 03049.

"Незборима нація" – газета для тих, хто хоче знати історію боротьби за свободу України

"УСЕМОГУТНЄ СЛОВО" ВАСИЛЯ КОВТУНА

Нещодавно побачила світ перша збірка поезій члена Історичного клубу "Холодний Яр" Василя Ковтуна "Дорогою через Майдан".

Високо оцінив творчість автора поет Анастолій Матвійчук. У передмові до видання він написав: "Дивуюся зрілості його поетичного рядка, силі почуття та глибині думки. Враження таке, що ці вірші написав заматерілий і битий поет, який не пише, а хрипло дихає своїми рядками, вдихаючи гирке від диму повітря України, а видихаючи журбу і тривогу, біль і лють, сувору правду і непохитну віру в наше спільне майбутнє".

У книжці три розділи: "Ой краю мій, краю", "А нам на долю", "Камо грядеші?". Вірші автора відверті, правдиві, часом емоційні й оголені. Окремі твори надзвичайно мелодійні, нагадують поеми, балади, народні пісні. Деякі з них вже покладені на музику.

У книжці багато творів-присвят – Героям Небесної Сотні, захисникам Донецького аеропорту, воїнам, які загинули, захищаючи рідну землю від окупантів. Василь Ковтун звертається до їхніх рідних, до посивілих матерів, чужий біль сприймає як власний...

Перед читачем постають картини бою, виривають спогади про Майдан. Учасників Революції Гідності й нинішньої війни на Донбасі поет порівнює з гайдамаками Холодного Яру, бійцями УПА. Василь Ковтун вводить читача в експрес минувшини: нагадує про ГУЛАГ і голодомори, козацьких отаманів і Колівищину, трагічні події під Крутами і боротьбу УПА. У своїх поезіях він звертається до Пророка, будителя народного духу Тараса Шевченка. Перед нами постають образи відомих українців Богдана Хмельницького, Романа Шухевича...

У творах – ностальгія за Майданом – острівцем волі та справедливості, простором, де маски зняті, де всі справжні. А далі – невинувдані сподівання, зрада, розчарування...

Автор засуджує байдужість, підступність і рабську покору. Поет закликає не падати духом, вставати з колін, гордо нести знамено старших поколінь. У черговий раз своїми поезіями нагадує відомий вислів: "Революцію задумують романтики, втілюють у життя фанатики, а її плодами користуються негідники".

Поезії Василя Ковтуна об'єднують віра в перемогу, в торжество світла і правди. Митець оспівує козаків – захисників української землі. Він

стверджує, що в усі часи наші предки боролися за волю і правду, за рідну землю, за щасливе майбутнє своїх дітей.

Вражають описи війни, де побратими – родина, а бліндаж – рідна домівка; коли вояки веселяться і жартують перед боєм. Яву підсилюють метафори: "Землю орють снарядами танки", "жито косить набовів коса", "по гніздечках лягають гранати"... Від деяких віршів – мороз по шкірі: поет у деталях показує роботу снайпера, змальовує смерть Героя, який промовляє до бойових друзів, до коханої дівчини, до українців. Саме війна навчила воїнів цінувати життя, яке щомиті може обіратися.

Та сили і мужності воюючим додає віра в перемогу над ворогом, любов до України та рідних, які чекають їх з війни.

Не залишають байдужими вірші, у яких автор описує прощання з побратимами й коханими, похорони героїв. Охоплюють невимовний біль і жаль, на очі навертаються сльози, коли поет змальовує матерів, які не дочекались своїх синів з війни; дівчат-удів; дітей-сиріт. Поет стверджує, що смерті новітніх козаків немарні, що прийдутий мир і щастя на українську землю.

Для Василя Ковтуна війна і жінка – речі несумісні, бо жінкам дітей колихати, а не воювати. Але у своїх віршах він славить жінку-воїна, якій довелося поруч із чоловіком стати на захист Батьківщини. Слова вдячності линуть і до волонтерів, у яких воскрес "дідівський дух", відродилися "небайдужі козацькі серця".

"Воля України або смерть!", боротьба українського народу за самостійність у часи державного становлення України – теми, які звучать у збірці. Перемогу над Росією Василь Ковтун бачить у єдності українців.

Є у збірці й вірші-молитви, філософські твори про швидкоплинність часу, вдячність долі, любов до батьків і рідних, роль поета в суспільстві, красу світу.

Поезії для автора – як сльози, як гнів, як біль за зруйновані долі, за смерті невинних людей.

"Я вірю в нашу Україну!" – підкреслює він. Для Василя Ковтуна гостре перо, всемогутнє слово – це зброя, якою обдарував його сам Бог. А сенс життя – у служінні Україні та рідному народові.

Лариса ГРОМАДСЬКА
Київщина

"А І ЗА НАЦІОНАЛЬНІСТЮ!"

На жаль, не чути голосу української творчої інтелігенції, ба більше – відчувається її мовчазне пристосування до цих війвчих для України реалій, де зростає нове, перехрещене в неукраїнській цінності, молоде покоління. Дякую, пане Романо, що не належите до числа таких інтелігентів, не мовчите і вголос говорите незручні для влади речі. Дякую, що показу-

єте приклад небайдужого ставлення до завтрашнього дня країни. Солідаризуюсь. Більше того, вважаю вкрай необхідним на даному етапі впровадження в життя принципу українзації влади не тільки за духом, а і за національністю. Не проти євреїв, росіян і татар, але – за українців!

Василь КОВТУН

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ПІДТРИМКУ "НН"

Світлана МИРОНЧАК (Хмельниччина) – 100 грн.

Ігор СМЕТАНСЬКИЙ (Калуш) – 100 грн.

Олександр ШЕЙКО (Запоріжжя) – 200 грн.

Ю. Ю. КОКОТА – 300 грн.

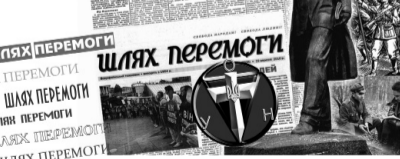
Анатолій ЛИТВИНЕНКО – 500 грн.

Олекса РІЗНИКІВ (Одеса) – 1000 грн.

Тарас КОНЕЧНИЙ (Прикарпаття) – 1000 грн.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ЧАСОПИС

переплатити індекс: 30504

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

Її редактор Роман Коваль – дослідник Визвольної боротьби українців за свою державу у 1-й половині ХХ століття.

Ця газета – про долі українських січових стрільців, вояків Галицької армії, Армії УНР, повстанських отаманів та їхніх козаків, Карпатську Січ, ОУН, УПА, вояків АТО, а також про кобзарів, письменників, нові книжки про Визвольну боротьбу, які видає Історичний клуб "Холодний Яр".

Ціна на рік – 68.42 грн.

Наш індекс – 33545

Редактор
Роман Коваль
Верстка
Олександр Литвин
Коректор
Надійка Овчарук

Інформаційне забезпечення
Микола Владзімірський,
Ляна Гайдук
Люба Криворот

Технічний директор
Максим Селюзкін

Адреса для листування
03049, Київ,
вул. Курська, 20, пом. 14.

Тел./факс: 242-47-38

kovalroman1@gmail.com

Редакція залишає за собою право редагувати та скорочувати тексти.

Видання зареєстровано 28.12.1993 р.

у Державному комітеті України у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження.

Серія КБ №325.

Наклад 2000 примірників.

Видруковано 25.02.2019 р.

ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед"

Номер замовлення 1710326

Засновник
Роман Миколайович Коваль